

Ein dani um før- oysku kreppuna

-Hvordan ville reaktionen i Danmark mon være på et udekommende krav om, at det danske statsbudget inden for et og to år skal være i balance? spyr dani í lesarabrævi í donskum blað nú um dagarnar. Fleiri lesarar hava heitt á okkum um at endurprenta tað:

AF CHR. KUBEL
Jagtvej 14
4040 Jyllinge

Under en rejse til Færøerne i slutningen af april fik jeg lejlighed til at drøfte situationen på Færøerne med nogle færinger. Dette gav mulighed for at få et godt indtryk af, hvordan færingerne ser på deres økonomiske situation, og samtidig mulighed for at give dem et indtryk af, hvordan i det mindste nogle danskere opfatter situationen.

Under samtalerne blev jeg klar over, at den generelle holdning blandt færinger synes at være en erkendelse af, at der de seneste år er investeret mere i infrastruktur, trawlere og social velfærd, end økonomien berettigede til. Dog med den modifikation, at dersom fiskeriet ikke var gået tilbage, ville investeringerne kunne være betalt af løbende skatteindtægter. Endvidere synes det generelt erkendt, at der gennem store investeringer i trawlere er blevet udøvet et større pres på fiskebestanden, end den kunne bære.

På færingerne virker de danske krav om ændringer i

de økonomiske sammenhænge, for en betydende dels vedkommende, som rimelige og nødvendige. Enkelte krav opfattes som urimelige. Krav om ligevægt på Færøernes budget i løbet af blot et til to år synes man er urimeligt. Det er mere, end samfundet kan bære, idet konsekvenserne uundgåeligt vil blive forværring af de i forvejen store sociale problemer.

Færingerne store vilje til sammen at forsøge at løse krisen, virker meget overbevisende.

Færingerne er følsomme over for danske avisers og nyhedsmediers behandling af deres krise. Man samler udklip af danske avisers omtale af problemerne og finder alene negative sager, men ikke omtale af de tiltag, der positivt virker fremad.

Det er min opfattelse, at journalisters normale behandling af nyheder er medvirkende hertil. Dette gælder danske journalisters ensidige omtale af de uheldige beslutninger, der blev truffet for flere år siden, og tilsvarende færøske journalisters udvælgelse af artikler fra danske aviser, omhandlende samme problemer. Dette kan nemt føre til, at den almindelige fær-

ring får den opfattelse, at danske aviser er fyldt med negative artikler om Færøernes problemer.

Min oplevelse fra læsning af flere danske aviser er, at der nok indimellem er artikler, der omhandler tidligere års uheldige dispositioner i det færøske samfund, men at nyhedsstoffet i de danske aviser langt fra er domineret af Færøernes problemer, og at artiklerne for længst er rykket væk fra forsiderne.

Der er positive signaler fra Færøerne. Genetiske undersøgelser af torskbestanden har vist, at bestandene ved Grønland, Island og Færøerne er af samme stamme, og at bestanden i Barentshavet tilhører en anden stamme.

Gamle fiskere på Færøerne kan berette om, at perioder med megen storm tidligere har medført nedgang i torskbestanden ved Færøerne.

De seneste års usædvanligt mange og kraftige storme på Færøerne i kombination med, at der de seneste år har været et uforklarligt godt og stort fiskeri af torsk i Barentshavet, kan være en sandsynlig forklaring på nedgangen i fiskeriet ved Færøerne og ved Island foruden måske i Nord-Island og Kattegat. Dette un-

derbygges ikke mindst af, at genetiske undersøgelser af de torsk, der nu fanges i Barentshavet, udover stammen fra Barentshavet også viser betydelige mængder af torsk af den samme genetiske stamme som torsken ved Island og Færøerne.

På flyturen hjem talte jeg med en færinger, der arbejder som fisker på en trawler i Barentshavet. Et hårdt job med ture på to tre måneders varighed på en flydende filetfabrik. Hans indtjening står

mål med mange danske direktører.

På grund af den stærkt øgede bekæmpelse på Færøerne har han valgt at flytte adresse til København. Det må siges at være godt for Københavns Kommunes økonomi. Men næppe gavnligt for Færøernes økonomi og mulighederne for at rette økonomien op.

Jeg håber, de danske politikere vil tænke sig grundigt

om, når der formuleres krav til Færøerne. Man vil gerne selv rette skuden op. Vi kan og bør hjælpe.

Hvordan ville reaktionen i Danmark mon være på et udefra kommende krav om, at det danske statsbudget inden for et år to år skal være i balance?

Lesarabræv

Tyrludeildin útlandsk - hvat so?

Ja, tjóðveldislandsstýrismaðurin við samferðslumálum slapp væl burtúrur suppuðasínum, hvat ið viðvíkur tyrlumálum, nú nýval er í eygjsjón. Ti í landsstýri sleppur hann neyvan aftur í bræði, so illa hann hevur skikkað sær har úti. At hann neyvan kemur at taka sær ábyrgd av, frá Tyrludeildin nú er 100% útlandsk, man eingin ivi vera um. Tað er jú ikki vanlig mannagongd innan føroyskan politikk. Men eg haldi, hann skyldar Føroya fólki eina frágreiðing hesum máli viðvíkjandi. Hvat hendi? Hvussu kundu tit finna uppá at koyra ein væl-virkandi part av okkara føroyska samferðslu- og útlandskar hendur? Havi frætt, at Grønlandsfly fær uml. kr. 300.000,00 pr. mánað fyr í reka operativu partin av Tyrludeildini, og hetta er væl at merkja áðrenn tyrlan yvirhøvur er komin á flog. T.v.s. fyr flogskiparar og flogloyvið. Oman á hetta skal Landsstýrið so gjalda fyr tekniskt viðlíkahald, fyrising, avgreiðslur og mangt, mangt annað, sum hartil hoyrir. So hatta tilbóðið, tit tóku av frá Atlantic Airways, sum søgdu seg kunna reka tyrluflúgvina fyr 4 mió. kr. um ánd, er heilt burturvíð.

Kostnaðurin í dag er í minsta lagi tann dupulti, um ikki meiri. Meginparturin av hesum peningi - skattgjaldarans peningur - endar á útlandskum hondum. Ongin ivi man vera um, at

leiðslan í Grønlandsfly klappar sínar smáu hendur yvir, hvussu býttir føroyingar eru. Og hetta samstundis sum umboð úr Føroya Landsstýri fara til Grønlands, hálvavegna á knæ, fyr at biðja um samstarv við grønlendingar og skaffa føroyingum arbeiðspláss. Hvar er logikkurin???

Hvussu kundu tit finna uppá at taka raksturin av tyrluflúgvini frá Strandferðsluni, sum rak hana fyrmyndarliga og fyr bara 5 mió., og lata hann til Atlantic Airways, hóast bópin av ávaringum frá ønum fólki innan økið? Um Atlantic Airways hevur villleitt landsstýrismannin við samferðslumálum, eigur tað so ikki at fáa avleiðingar fyr leiðsluna í felagnum? Síðani teir hava bóðið seg fram at reka tyrluflúgvina, skuldi ein trúð, teir vistu hvat teir tosaðu um, men hetta hevur ikki víst seg at verið í samsvari við veruleikan. Spennandi verður at vita, hvør ið nú fær skyldina fyr, at tað heldur ikki hesuferð eydnaðist fyr Atlantic Airways. Kanska Strandferðslan/Tyrludeildin, sum var so illavörðin og ikki vildi dansa eftir pípunum hjá landsstýrismanninum og leiðsluni í Atlantic Airways? Ja, hvør veit. Teir hava jú ongantíð skyldina sjálvir (haldi teir). Tað eru bara hini, sum eru so bytt og óðoreini.

Tað er kanska gott, at vit fáa nýval nú. Tað kundi jú hent seg, at tjóðveldismað-

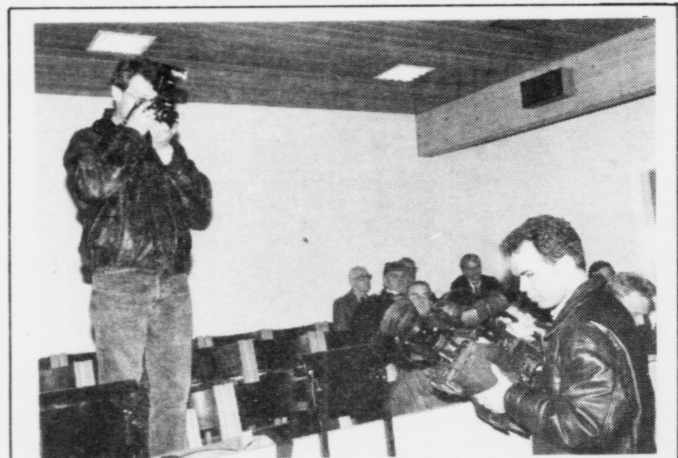
urin hevði latið eitt nú P&O Ferries ella Stena Line ríkið Súluna, Másan og Barsskor. hesi feløg skuldu bara samfært landsstýrismannin við samferðslumálum um, at teir kundu ríkið strandfarskipini nakrar krónur blígari enn Strandferðslan. Um nakað hald hevði verið í sannføringini ella ei, hevur eyðsæð ongan týðning.

Tað kann væl vera - sum landsstýrismáðurin óivað eisini vónar - at tyrlumálið er farið í gloymskuna hjá teim flestu í hesum tíðum, tá ið so nógv onnur stórmál eru á skránni, men tað eru hóast alt ikki øll, sum eru líkasæl við lagnu tyrlunnar í framtíðini. Tað eru fleiri, sum harmast um, at tit knústu okkara føroysku Tyrludeild, og vit vænta faktiskt, at svar fæst uppá omanfyrir nevndu spurningar. At tyrlan er tikin úr sinum natúrliga høpi sæst best aftur í, at hennara pláss í nýggju ferðaætlanini stendur gapandi tomt.

Ein spyrjandi???

Ringið!
- og vit skriva

11820

Hesar seinastu dagarnar er nógv hent í lögtinginum, og eingin hevur rættiliga vita, hvussu parlamentariska stóðan veruliga hevur verið. Hetta hevur sjálvandi eisini havt áhuga millum tíðindafólk, sum í stórum tali hava havt sína dagliga gongd í heimsins elsta parlamenti. Her siggja vit Bjarna Rubeksen frá Sjónvarpinum filma Thomas á Dimmalætting í aktión. Hetta er kortini ikki at skilja soleiðis, at hesir báðir ikki hava annað at gera enn at avmynda hvønn annan. Heldur at Thomas verður eitt av komandi evnunum í Manna Millum í sjónvarpinum. Mynd: Kalmar